

"GUDS ORD BÄR ICKE BOJOR" 2 Tim. 2:9

NORDISK ÖSTMISSION

NR 2

JUNI 2019

ÅRG 56

*Mindaugas Kairys, årets årsmötestalare från Litauen. Här tillsammans med Elsie Alfredson, som arbetar på vårt lager i Solberga. Från detta lager utgår våra transporter.
Foto: Martin Wihlborg.*

Betraktelse:

Så bygger tron på förkunnelsen, och förkunnelsen på Kristi ord (Rom. 10:17).

Vår oförmåga att fatta Guds ord är förmodligen större än vi i allmänhet är medvetna om. Det är Anden som ger oss förstånd så att vi begriper det. *När dina ord öppnar sig ger de ljus, åt de oerfarna ger de förstånd*, säger Psalmisten (Psalt. 19:130). Thomas a Kempis låter Kristus säga något liknande i sitt kända verk ”Om Kristi efterföljelse”: *Jag är den som på ett ögonblick kan lyfta upp en ödmjuk själ, så att hon fattar mer av de eviga sanningarna än den som studerat tio år i lärda skolor*. All verklig förståelse av den heliga Skrift är med andra ord en gåva från himmelen.

Psalmisten talar om ord som öppnar sig. Av det förstår vi att Bibelns ord kan vara stängda, tillslutna, igenbommade. Det vi lyssnar till eller läser framstår i så fall som dunkelt, intetsägande eller rent av anstötligt. Paulus säger rent ut: *Den oandlige tar inte emot vad Guds Ande säger, det är dårskap för honom, och han kan inte förstå det, eftersom det måste bedömas på ett andligt sätt* (1 Kor. 2:14).

Den geniale matematikern Blaise Pascal mötte människor som påstod, att om de fullt ut kunde tro på

kristendomens sanning, skulle de omvända sig. Pascal svarade dem med att säga, att om de bara var beredda att omvända sig, så skulle de också kunna tro på kristendomens sanning. Det är givetvis ett tillspetsat yttrande, men ändå fångar han något väsentligt med det han säger. Vi kan inte ställa oss neutrala – vid sidan om – och sedan pröva huruvida den kristna tron är sann. För att nå fram till en kristen tro kan vi inte gå tillväga på samma sätt som kemisten gör när han utför experiment i sina provrör. Trons sanning kan bara vinnas när vi gör oss beroende av Gud och tillåter honom att ta ledningen över våra liv. Religionspsykologen Ove Wikström skriver i boken ”Det bländande mörkret”: *Den kristna trons djup kan bara upptäckas av en människa som bryter upp, vänder om och söker förändra sitt liv*.

Anledningen till att det förhåller sig så, är att kristen tro inte främst handlar om att ta till sig någon teoretisk information. Det handlar istället om en övergång från död till liv. *Och HERREN Gud formade människan av stoft från jorden och blåste in livsande i hennes näsa. Så*

blev människan en levande varelse (1 Mos. 1:7). Genom förkunnelsen om Kristus och vad han har gjort för oss, blåser Gud sin Ande in i oss. Det är på så vis vi kommer till liv. Jesus säger: Sannerligen, jag säger er: den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig,

han har evigt liv. Han faller inte under domen, utan har övergått från döden till livet (Joh. 5:24).

Anders Joelsson

Betraktelsen har, med författarens tillåtelse, förmedlats av Göran Hallberg i Österåker.

Ordförandens spalt

Besök av Mindaugas Kairys från Litauen

I år hade vi bjudit in Mindaugas Kairys från den lutherska kyrkan i Litauen att ta tala vid vårt årsmöte. Kairys är pastor i ett antal församlingar och dessutom diakoniansvarig i kyrkan. Som diakoniansvarig har han varit ansvarig för att ta emot hjälpsändningar, när vi genomfört en sändning från vårt lager i Solberga till Litauen.

Jag hämtade Mindaugas vid Landvetter mitt på lördagen. Efter en snabb incheckning på det rum vi hyrt för honom åkte vi ut till vårt insamlingslager i Solberga där Elsie Alfredsson ställde upp extra för att visa honom verksamheten. Det är alltid lika roligt att få visa lagret och Mindaugas ville gärna att vi återigen skickar en fullastad lastbil till Litauen även om han kanske inte

var beredd att ta emot den redan till sommaren.

Detta var första gången Mindaugas Kairys besökte den svenska västkusten. Han har tidigare varit i Stockholm men det besöket varade bara under några timmar, så det blev en stor upplevelse för honom att få se lite av naturen vid bilresorna Göteborg-Landvetter och Göteborg-Solberga. Inte minst fascinerades han av att det i vår natur, till skillnad från i Litauen, finns mycket berg.

Efter besöket i Solberga vände vi tillbaka till Göteborg, där vi tog en promenad nedför Avenyn. Det är alltid intressant att visa den här delen av Göteborg, med dess viktiga ändpunkter, Götaplatsen med statyn Poseidon och Gustav Adolfs

NORDISK ÖSTMISSION

Mindaugas Kairys på Gustav Adolfs torg i Göteborg. Foto Martin Wihlborg

NORDISK ÖSTMISSION

torg med statyn av Gustav II Adolf, för våra europeiska vänner. Båda platserna visar något av vårt gemensamma europeiska arv. Speciellt det senare blev extra personligt för Mindaugas, eftersom han i samband med att han slutförde sina teologiska studier i Tyskland fick stipendium från Gustav-Adolf-Werk.

Lördagen avslutades med ett besök i mitt hem. Jag kunde då överlämna en översättning till ryska av Martin Luthers huspostilla. Mindaugas själv behärskar ryska men annars kan de flesta litauer idag inte ryska. Martin Luthers Huspostilla finns översatt till litauiska men det

är en gammal översättning och befintliga publikationer är gjorda med frakturstil.

På söndag åkte vi gemensamt i bil till Älvsåkers kyrka där vi fick ett mycket gott mottagande. Gudstjänsten leddes av komminister Anders Ingmår som predikade över andra årgångens evangelietext Joh. 21:15-19. Texten och så även predikan handlade om hur Jesus efter sin uppståndelse tre gånger frågar Petrus om han älskar honom. Petrus som ju tre gånger har förrått Jesus har fått förlåtelse och får uppdraget av Jesus att predika evangeliet med orden ”för mina får på bete” och

Läktarbröset i Älvsåkers kyrka, stiftets pärla. Foto: Martin Wihlborg.

”följ mig”. Efter gudstjänsten berättade Anders om kyrkan, ”stiftets pärla” som biskop Bo Giertz lär ha kallat den. Vid årsmötet berättade sedan Mindaugas Sabutis om sin kyrka och sitt arbete i Litauen. Referat av föredraget, som tolkades av vår kassör Anders Eliasson, finns på annan plats i detta nummer.

På måndag förmiddag körde jag ut Mindaugas till Landvetter för resan hem. Ett tag var vi lite oroliga att den pågående strejken på ett skandinaviskt flygbolag skulle påverka hemfärden, men det var inga problem. Mindaugas åkte med ett annat bolag.

Det blir många möjligheter att diskutera olika ämnen under en sådant här möte. En diskussion som är mycket värdefull både för Nordisk Östmission och för vår gäst och den han representerar, i detta fall den lutherska kyrkan i Litauen. Det senaste bidraget vi gav till Litauen skickades i slutet av förra året. Det var avsett för hjälp till renovering av ett barnhem. Mindaugas frågade nu efter hjälp för att utrusta en del av de barn som bor här för att kunna börja skolan till hösten. Ett ämne som jag anser mycket viktigt och som jag gärna vill diskutera är frågan om samarbeten mellan olika kyrkor/länder där vi har kontakter. I detta fall diskuterade vi t.ex. kyrkan i Litauen och dess samarbete med den lutherska kyrkan i Vitryssland som leds av Pavel Lutjenko. Vi pra-

tade också om den gemenskap som finns mellan de lutherska kyrkorna i Litauen och Lettland.

Klart är att Nordisk Östmissions kontakter med den lutherska kyrkan i Litauen har stärkts mycket av att Mindaugas Kairys kunde komma hit och berätta om sin verksamhet i samband med vårt årsmöte. Litauen kommer att fortsätta att vara en viktig del av Nordisk Östmissions verksamhet.

Mindaugas är också mycket tacksam för den hjälp hans kyrka fått från NÖ. Han framförde detta tack inte minst vid sitt föredrag i Älvsåker där han också önskade Guds välsignelse över Nordisk Östmission.

Tack

Jag vill tacka Magnus Skredsvik som nu lämnar styrelsen efter 6 år. Han har under senare år varit sekreterare. Speciellt vill jag lyfta fram den erfarenhet Magnus hade av tidigare verksamhet i Vitryssland. Den har betytt mycket för Nordisk Östmissions beslut i frågor som rör Vitryssland. Tack för det arbete och det engagemanget som du under dessa år har lagt ner för Nordisk Östmission!

Tyvärr har inte valberedningen hittat någon efterträdare. Eftersom jag har följt valberedningens arbete kan jag intyga att det inte beror på att man arbetat för dåligt. Tvärtom det har varit många namn på förslag. Men tyvärr är det svårt att

NORDISK ÖSTMISSION

få någon som tackar ja. De flesta människor idag är redan fullt engagerade och har svårt att hitta tid för ytterligare uppdrag. Men Nordisk Östmissions styrelse fick uppdraget av årsmötet att hitta en person att adjungera till styrelsen för det kommande året.

Inför årsmötet hade också vår

revisorssuppleant Ove Skåring undanbett sig omval. För en kort tid sedan nåddes vi av det smärtsamma budskapet att vår f.d. revisorssuppleant avlidit. Frid över hans minne!

Så vill jag passa på att önska er alla läsare en riktigt god sommar i vår Herres och Frälsares namn!

Martin Wihlborg

Årsmötet 2019

Årets årsmöte hölls den 28 april i Älvsåker i norra Halland, i det som förr var Fjäre och Viske kontrakt. Det inleddes med högmässa i Älvsåkers kyrka, där församlingens präst, komminister Anders Ingmår,

tjänstgjorde. Läs om hans predikan i Ordförandens spalt.

Vi fortsatte till församlingshemmet där det var kyrkkaffe. Anders Ingmår berättade en del om Älvsåker och dess kyrka.

*Älvsåkers kyrka i norra Halland. Kyrkans kor. Man ser vilka psalmer som sjöngs.
Foto Martin Wihlborg.*

NORDISK ÖSTMISSION

Årets talare var pastor Mindaugas Kairys från Jurbarkas i Litauen. Han talade på tyska med NÖ:s kasör som tolk. Mindaugas är diakoni-ansvarig i den evangelisk-lutherska kyrkan i Litauen. Lutheranerna i Litauen utgör bara en halv procent av befolkningen, men eftersom det finns en stor majoritet av katoliker är inte landet lika sekulariserat som många andra. Antalet pastorer i den lutherska kyrkan är 20. Pastorererna har ofta ansvar för flera församlingar, och någon lön kan dessa församlingar inte betala. Alltså måste kyrkans medarbetare ha andra inkomstkällor. Pastor Kairys berättade om kyrkans diakonala arbete, och det finns ett förbund inom kyrkan för detta arbete. Läs mer i Ingrid Lindbloms artikel!

Efter föredraget öppnade missionens ordförande Martin Wihl-

borg årsmötet. Verksamhetsberättelsen lades fram och bokslutet godkändes. Berättelsen och en ekonomisk sammanställning finns längre fram i tidningen. Årsmötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet. Magnus Skredsvik har inte velat bli omvald som styrelseledamot, men Martin Wihlberg och Anders Olsson omvaldes för ytterligare tre år som ledamöter. Martin omvaldes också som ordförande. De ordinarie revisorerna Per Olof Sahlberg och Ingemar Larsson omvaldes, medan Lars Olof Thorsson blev ny revisorsersättare. Valberedningen utökades med Magnus Skredsvik, medan Jonas Andersson och Irene Karlsson kvarstår i valberedningen.

Årsmötet avslutades med att Magnus Skredsvik bad en bön.

Anders Eliasson

Fr.v. föredragshållaren Mindaugas Kairys, översättaren Anders Eliasson samt älsäckersprästen Anders Ingmår i församlingshemmet. Foto: Martin Wihlberg.

Om den lutherska kyrkan i Litauen

Ingrid Lindblom, som är med i NÖ:s styrelse, berättar här om Litauen och den lutherska kyrkan där, bland annat utifrån det som hon hörde i föredraget som Mindaugas Kairys höll vid vårt årsmöte:

Först en kort historik

Mellan år 1385 och 1795 var Litauen och Polen förenade i en personalunion. Kungaätten Jagiello kom från Litauen, varifrån en förfader till Katarina Jagellonica valdes till kung i Polen. Som bekant var den polsk-litauiska prinsessan förmäld med kung Johan III av Sverige. De fick en son, Sigismund, som senare blev kung, först i Polen efter sin morbror Sigismund August, och sedan i Sverige efter sin far Johan III, men bara några år. Eftersom Sigismund var katolik och dessutom mest residerade i Kraków i södra Polen, blev han utmanövrerad av sin farbror hertig Karl (IX) efter Uppsala möte 1593, där man beslutat att Sverige skulle förbli ett evangeliskt-lutherskt rike. Sigismund blev därefter avsatt 1599, och regerade nu endast i Polen såsom Zygmunt III Waza. Två av hans söner blev sedan kungar efter sin far: halvbröderna Vladislav IV och Johan II Kasimir.

Efter ett krig blev Litauen 1795 införlivat med Ryssland. Senare, efter Första världskriget blev Litauen självständigt under några år. Under Andra världskriget blev Litauen

ockuperat av ryssarna, och införlivat med Sovjetunionen. Därmed inledes den *Röda pestens tid* fram till år 1991.

Besök i norra Halland

Pastor Mindaugas Kairys var i år, 2019, kallad av Nordisk Östmission för att berätta om sin evangelisk-lutherska kyrka i Litauen vid vårt årsmöte i Älvsåker (i norra Halland) den 28 april. Han berättade att han studerat teologi både i Klaipeda i sitt hemland strax efter Litauens frigörelse 1991, och senare i Leipzig i Tyskland. Eftersom Mindaugas behärskar tyska bättre än engelska, höll han sitt föredrag på tyska, vilket tolkades av NÖ:s kassör Anders Eliasson.

Kristna i Litauen

Majoriteten av de kristna i Litauen är romerska katoliker p.g.a. det nära sambandet med Polen. Bara ½ procent är evangelisk-lutherska kristna (c:a 20.000 medlemmar). Mindaugas, som nu är 41 år, är alltså en man i sina bästa år, som har hälsa och krafter att tjäna sin Herre i sina fyra församlingar i många

år, om Gud vill. Mindaugas är gift och har tre söner att försörja. Hans fru arbetar som organist. På grund av att församlingarna är så små och inte kan försörja sina präster måste dessa ha ett annat yrke vid sidan av, s.k. tältmakeri. Samma sak gäller organister, diakoner och kyrkvaktmästare. Allt sker på frivillig väg utan lön.

Men Herren ser till sitt folks behov över allt. Under *Röda pesttiden* förstördes många kyrkor eller användes till profana ändamål, t.ex. idrottshallar, biograf, konsertlokaler eller boningshus. Tornen revs ofta ner och kyrkklockorna smältes ner och göts om till kanoner och liknande krigsmaterial. De troende träffades ofta på kyrkogårdarna, som inte låg intill kyrkorna. Nya församlingar kunde bildas om man var minst 20 medlemmar. Dop och konfirmation fick ske i hemlighet! Efter att Litauen blev fritt från det kommunistiska oket, har kyrkorna återlämnats till församlingarna. Många kyrkor var i ett bedrövligt skick. Omfattande reparationer behövdes, t.ex. nya tak och uppbyggnad av kyrktorn eller klockstaplar. Men dessa små församlingar är fattiga. Det mesta måste ske på frivillig väg, alltså oavlönat arbete av församlingens själva.

Diakoni

Mindaugas Kairys är diakoniansvarig för hela den evangelisk-lutherska kyrkan i Litauen. Diakonin lever på gåvor och på frivilligt arbete. Pengar från staten för vissa aktiviteter kan erhållas. Drogproblemen är stora i Litauen. Därför behövs pastorer för missbrukare. Det behövs mycket bön och stort tålamod för att upprätta dessa människor!

Många hem är fattiga. Föräldrarna får 40 € i månaden per barn i barnbidrag! Under sovjettiden växte många föräldralösa barn upp i barnhem, som var alldeles för stora med 130-140 barn. Dessa barn fick knappast den kärlek och uppmärksamhet, som de hade behövt. De är nu vuxna, men livet i barnhemmen har satt sina spår. Numera bor föräldralösa barn i mindre enheter eller i fosterhem.

Kyrkan har byggt upp dagcenterverksamhet för skolbarn, dit de kan komma och få hjälp med läxläsning och träffas under ordnade former och trevliga aktiviteter baserade på den kristna värdegrunden. I Litauen har barnen tre månaders sommarlov. Därför ordnar kyrkan sommarläger för skolbarnen, eftersom deras föräldrar förvärvsarbetar eller är arbetslösa och fattiga. Ungdomsarbetet är mycket viktigt! Efter konfir-

mationen ordnas ett ungdomsläger i september. En gång deltog väldigt många ungdomar från en församling!

Lokala diakoniorganisationer har bildat ett diakoniförbund för hela den evangelisk-lutherska kyrkan i Litauen. Guds Ord, sakramenten och diakonin samverkar för människors frälsning och upprättelse. Fängelsepastorer och pastorer för daghem och ålderdomshem utför alla ett viktigt diakonalt arbete.

I de baltiska länderna, Estland och Lettland är körsången mycket livaktig! Så även i Litauen. Man ordnar stora sångarfestivaler varje år. Nu i år hålls en sångarfestival den 5 maj i Kaunas i Litauen. Eja vore vi där!

Församlingspräst

Utöver diakoniansvaret verkar Mindaugas Kairys såsom församlingspräst i fyra församlingar. Huvudförsamlingen heter Jurbarkas och ligger i sydvästra Litauen vid floden Nemunas. På en vägg på hans kyrka i Jurbarkas står bibelordet *bär varandras bördor, så uppfyller ni Kristi lag*. Detta bibelord står skrivet på alla de olika språken som finns runt Östersjön, nämligen svenska, finska, ryska, estniska, lettiska, litauiska, polska och tyska.

Numera kan man inte studera teologi i Klaipeda längre, utan är hänvisad till studier i främmande länder. Det är stor brist på prästgårdar. På vintern är det kallt i kyrkorna eftersom det är för dyrt att värma upp dem. Såsom tidigare nämnts har präster och pastorer ingen lön. Därför behövs det pensionsfonder för dessa.

Finns det samarbete med den romersk-katolska kyrkan? Ja, ett visst samarbete förekommer. Litauen är det land i Baltikum som har minsta antalet ryska invånare. Jämför med t.ex. Lettland! Huvudstaden i Litauen är Vilnius. Den evangelisk-lutherska kyrkans biskop, som har sitt säte i Vilnius, heter Mindaugas Sabutis.

Slutligen önskade Mindaugas Kairys att vi skulle vilja besöka Litauen, inte bara huvudstaden Vilnius, utan även andra delar av landet. Kaunas ligger nordväst om Vilnius och Klaipeda vid Östersjön. Mindaugas hälsade oss välkomna till sin församling i Jurbarkas, som ligger väster om Kaunas.

Ingrid Lindblom

Ytterligare en betraktelse

”Så säger Herren: Ett skri hörs i Rama, klagan och bitter gråt. Det är Rakel som gråter över sina barn, hon vägrar låta sig tröstas, för hennes barn finns inte mer. Men så säger Herren: Stilla din högljudda gråt och tårarna från dina ögon, för ditt verk ska få sin lön, säger Herren. De ska komma tillbaka från sina fienders land. Det finns hopp för din framtid, säger Herren. Dina barn ska komma tillbaka till sitt land.”
(Jer. 31:15-17)

Vi kom till sjukhuset sent på kvällen, fyllda med rädsla och oro. Det var min pappas första attack. Sjukhuset var nästan tomt. Det var nattbelysning i korridorerna. Överallt vilade en känsla av kyla, dysterhet och tomhet. Vi väntade på att doktorn skulle komma ut med besked om vår pappas tillstånd. Bredvid oss satt en kvinna som grät otröstligt. Hennes gråt var så genomträngande och hopplös att vi kände hennes sorg själv och gjorde oss ännu mer illa till mods.

Vi väntade på doktorn och vår förhoppning var att dörren skulle öppnas och doktorn komma ut och berätta något i stil med att: ”Oroa er inte och var inte rädda. Allt kommer bli bra. Jag fixar det!”

Något sådant hände med Guds folk. Vi läste att i Rama, en judisk stad, hördes gråt och bitter sorg. Det var Rakel som grät över sina barn. Vad hade hänt dem? De leddes till den babiloniska fångenskapen. På den tiden, skapades en ”genomre-

sestation” i Rama, där fångarna förbereddes för vidare transport till Babylon. Rakel grät eftersom hennes barn var förslavade och att hon trodde att hon aldrig skulle få se dem igen.

Men Guds röst avbröt hennes gråt och sa: ”Stilla din högljudda gråt och tårarna från dina ögon.” Jag ska fixa det. Det är hopp för din framtid. Dörren öppnades och doktorn sa ord av tröst och hopp. Vad som än händer i våra liv, är det viktigt för oss att komma ihåg att i vår Herre har vi hopp för framtiden.

Guds ord kallar oss inte att se på vad vi förlorar, utan på vad Herren lovat oss. Ordet kallar oss att lägga våra förluster, våra smärtor och våra besvikelser i Guds händer. Ibland är det inte lätt, eftersom det verkligen är ett steg i tro. ”Vi vandrar i tro, utan att se”, säger aposteln Paulus. Endast genom tron ges en mening åt allt som vi går igenom.

Herren lovade Rakel att hennes barn skulle återvända. Vi vet att de

hamnade i den babyloniska fångenskapen på grund av deras uppror mot Herren. Men vi vet också att när de vände åter från fångenskapen, gjorde de det med ödmjuka hjärtan inför Gud. De vände åter från fångenskapen, inte som Guds fiender som de tidigare varit. De vände åter med omvända hjärtan. Därför, allt som händer är inte i onödan.

Vi har hopp för framtiden, eftersom Herren vet hur han ska handla med mänskliga fel och brister och använda dem till hans ära.

Sergej Bezv

Dnipro, Ukraina

Övers. fr engelska S.A.

Nordisk Östmissions verksamhetsberättelse för år 2018

Styrelsen för Nordisk Östmission framlägger här årsberättelsen för det 63:e verksamhetsåret. Verksamheten har sin grund i Bibeln och bekännelsen. Under bön om Guds ledning vill vi vara med om att sprida evangelium om Jesus Kristus bland östeuropeiska och asiatiska folk.

NÖ har ingen anställd i Sverige, utan allt arbete i Sverige utförs utan lön. Det gäller styrelsearbete, insamlingsverksamhet, och all övrig verksamhet.

Årsmötet 2018

Söndagen den 15 april hölls Nordisk Östmissions årsmöte i Ytterby kyrka och församlingshem. Vi blev

väl mottagna. Församlingens präst Gabriel Bengtsson tjänstgjorde vid gudstjänsten. Efter gudstjänsten var det föredrag av Pavel Lutjenko från Vitryssland. Efter sedvanliga årsmötesförhandlingar avslutades mötet med bön.

Val av styrelse

Följande ledamöter, som stod i tur att avgå, omvaldes vid årsmötet: Anders Eliasson och Per Åke Svensson. Nyval företogs av Margareta Eliasson. Mandatperioden är tre år. Monica Olsson, som varit med sedan 2001 avtackades sedan hon avböjt omval. Som ordförande i NÖ för ett år omvalde årsmötet Martin Wihlborg.

Revisorer och ersättare

Per-Olof Sahlberg och Ingemar Larsson omvaldes som revisorer, och Ove Skåring som revisorsersättare.

Valberedning

Årsmötet omvalde Irene Karlsson och Jonas Andersson (sammankallande) att ingå i valberedningen.

Styrelsen

Styrelsen har 2018-2019 bestått av Martin Wihlborg (ordförande), Per-Åke Svensson (vice ordförande), Anders Eliasson (kassör), Simeon Appell (ansv.utg.), Bert-Åke Samuelsson (vice sekreterare), Margareta Eliasson, Anders Olsson, Magnus Skredsvik (sekreterare), Ingrid Lindblom Ljungstrand samt hedersledamoten Bengt Westholm.

Styrelsen har under året haft 10 protokollförda sammanträden.

Tidskrift och hemsida

Nordisk Östmissions tidskrift har 2018 kommit ut med fyra nummer, alla i fyrfärg, med tillsammans 108 sidor. Tidskriften trycks numera i 3400 ex och har sänts ut i drygt 2900 exemplar. Överupplagan används för informationsspridning. Simeon Appell är ansvarig utgivare och dessutom ingår Anders Eliasson i redaktionen. Genom tidskriften informerar styrelsen kontinuerligt om missionsarbetet. Tidningen har förutom betraktelser innehållit

information om vårt arbete, våra mottagarländer och annat med anknytning till missionen. Vi vill hålla tidskriften i en enkel, men gedigen stil.

Hemsidan sköttes av Mikael Larsson. Adressen är www.nordiskostmission.se.

På Nordisk Östmissions facebookside lägger ordföranden regelbundet ut information om verksamheten. Här kan den som följer oss få snabb information om viktiga händelser och när ett nytt nummer av tidningen är på väg ut.

Verksamheten

Ukraina

Charkiv med omnejd (Delku)

NÖ samarbetar med Himmelsfärdsförsamlingen i Charkiv. Detta samarbete inleddes på 1990-talet när NÖ:s missionär Wardaschko blev pastor i församlingen, på uppdrag av dåvarande ledningen (biskopen) för den lutherska kyrkan i Ryssland och andra stater. Församlingens föreståndare är pastor Pavlo Sjavrats (Schwarz). Han har också ansvaret för en församling i Kremetjuk. När församlingen firade sitt 250-årsjubileum i maj deltog också Martin Wihlborg från NÖ. Under hösten valdes Sjavrats till biskoplig visitator på ett år för DELKU. NÖ:s ordförande var inbjuden till biskopsinstallationen, vilken ägde rum i Kiev, och han framförde en

hälsning från NÖ. Biskopsbytet har godkänts av ELKRAS och har inneburit att avsätta pastorer återkommit till DELKU tillsammans med sina församlingar. NÖ har fortsatt att ge församlingen ekonomiskt stöd till dess arbete, både löpande utgifter och mer speciella önskemål som man framställt. Ett sådant önskemål har utgivningen av skrifter författade av Bo Giertz varit. Nikolaj Herasyntjucks missionsarbete på ett blindskolehem stöds av NÖ.

Pastor Alexander Gross i Petrodolina samt Oleg Fischer i Krivoj Rog har fått ett lönebidrag.

Ukrainas evangelisk-lutherska kyrkosynod (brödrarförsamlingarna)

NÖ har fortsatt sitt samarbete med brödrarförsamlingarna i södra Ukraina (sammanslutna i SELKU), ledda av biskop Alexander Jurtjenko. Samfundets sekreterare får lönebidrag från NÖ. I Mykolajiv arbetar familjen Miller inom en SELKU-församling och bidrag har givits till deras arbete i Bogumazu. SELKU har också fått bidrag för att kunna skaffa sig en ny kyrkolokal i Odessa.

En pastor, Sergej Bezv i Dnipro, har understötts med lön varje månad.

Kiev

Barnens ambassad under ledning av Mirjam och Boas Adolphi, som arbetar med att hjälpa gatubarn mm, har fått sedvanligt bidrag till som-

marläger.

NÖ upprätthåller kontakten med Ukrainska lutherska kyrkan och dess biskop Vjatjeslav Horpyntjuk.

Lettland

NÖ bidrog till organisationen Corpus Christi läger bl.a. genom att täcka kostnaden för deltagare från Lettland.

Lutherakademin, den lutherska kyrkans utbildningsanstalt, fick ett fortsatt penningunderstöd. Detta utbetalas två gånger om året.

NÖ har betalat kostnaden för de lettiska deltagarna vid den teologiska STM-kurs som Församlingsfakulteten Göteborg ordnar. Utbetalningen har skett genom ett stipendium med en fast summa för varje deltagare och delkurs.

Den lutherska församlingen i Kariki fick sin återstående skuld efterskänkt. Det betyder att en stor del av kyrkobyggets finansiering täckts av NÖ. Kyrkan byggdes under den tid NÖ:s dåvarande företrädare i Lettland, Magnus Olsson, var pastor i församlingen.

Förutom egna bidrag, har NÖ också hjälpt till med att förmedla gåvor till Lettland.

Rumänien

NÖ samarbetar med den Rumänska ortodoxa församlingen i Göteborg när det gäller hjälp till rumäner och till nödställda i Rumänien.

Ryssland

NÖ har genom Jonas Nilsson kontakt med ev. luth. kristna på Kronstadt med omnejd. I samarbete med den lutherska församlingen i Terijoki (Zelenogorsk) utfördes ett arbete på Kronstadt genom lokala krafter. Kyrkoherde Aleksej Belousov i Terijoki fick i enlighet med avtalet en ersättning varje månad av NÖ för sitt arbete, bl. a. på ett hospits. Diakon Pavel Tsvetkov, har ett uppdrag från församlingen i Tyris på sydsidan av Finska viken, och har en stor del av sitt arbete förlagt till Kronstadt.

Jonas har besökt Ryssland på uppdrag av NÖ och han ledde en församlingsresa till trakten av sjön Ladoga. I samband med en av Jonas' missionsresor österut deltog också NÖ:s ordförande med besök på Kronstadt och i S:t Petersburg.

Vårt anslag till bibelöversättningsarbetet inom Institutet för bibelöversättning har även i år gått till den ängsmariska översättningen. Översättningens råmaterial är nu klart, men mycket finslipnings- och granskningsarbete återstår. Översättare är Larisa Orsajeva.

Boken ”Gud varför sover du?” av Leif Andersen kom ut på ryska. Det ryska förlaget är Svetotj. NÖ har betalt översättning, tryckning samt de pengar som det danska förlaget Lohse skulle ha.

NÖ har även stött deltagare från Ryssland som varit med i Corpus

Christi-konferensen samt bidragit till att täcka kostnaden för Timo Laatos föreläsningar i paulinsk teologi vid kyrkans utbildningscenter Keltto.

Litauen

Under året fortsatte samarbetet med den evangelisk-lutherska kyrkan i Litauen, vilken leds av biskop Mindaugas Sabutis. Årets bidrag gick till ett barnhem som kyrkan har.

Moldavien

NÖ samarbetar med den lutherska kyrkan i republiken Moldavien (Moldova och Transnistrien) och med Norsk Luthersk Lekmannsmission (NLL). Årets penningbidrag täckte kostnaderna för ett sommarseminarium med norrmannen Per Bergene Holm som föreläsare.

Vitryssland

Vi har kontakt med lutherska församlingar i Vitryssland. Pastor Pavel Lutjenko besökte vårt årsmöte, och ett bidrag har betalats ut för renovering av samlingslokal. NÖ förmedlade pengar till julklappar till barn.

Slovakien och Polen

NÖ ger bidrag till Slovakiskt evangeliecenter i form av ett lönebidrag under ett år. Det är Slavomir Slavik i EVS som får hjälp på detta sätt. EVS nystartade tankesmedja har också understötts av NÖ. Ett sådant

arbete är mycket angeläget i en tid av bristande insikt i och kunskap om kristen tro.

Det lutherska radiomissionsarbetet i Polen, som utförs av Marek Cieslar, har fått bidrag av NÖ.

Iran

Stöd till kristna radiosändningar på persiska är en del av NÖ:s arbete för asiatiska folk. Vidare understöds en person som är verksam i landet. Detta stöd går genom TWR Kanada, och vårt stöd har hållit på sedan 1990-talet. Radiomissionärens hustru, som ansvarat för information, har varit cancersjuk, och hon avled i februari 2019.

Hjälptransporter

NÖ samlar in en mängd begagnade kläder, hjälpmedel m.m. för att sända dem österut. Detta arbete utförs av våra trogna medarbetare i Solbergatrakten. I ledningen för detta arbete står Elsie Alfredsson (insamlingen) samt Jonas Andersson (administration av transporter). Vårt sedvanliga åkeri har sitt säte i Malmö. Två transporter har under året gått härifrån, en till Rumänien och en till Lettland.

Ekonomi

För NÖ:s ekonomi hänvisas till bokslutet. Vi har förmånen av att ha en mycket stabil ekonomi, bl.a. tack vare arv vi fått under åren. Gåvor från våra givare samt kollekter

från kyrkor täcker inte alla utgifter vi har för missionsarbetet under ett år men tack vare arven har vi kunnat bygga upp en reserv, så att vi kan säkerställa fortsatt stöd under ett antal år. Arvlåtare under 2018 har varit Cecilia Olivius, Växjö, Sone Bengtsson, Ränneslöv, Ingrid Fritzen, Säby (slutredovisning) samt Elna Larsén, Finja.

NÖ handlar inte aktivt med aktier och aktiefonder. Däremot förvaltar vi aktier som vi fått i arv, och får därmed utdelningar som vi redovisar i bokföringen tillsammans med avkastningen från räntebärande konton. Ränteläget gör att aktieutdelningen många gånger är rikligare än ränteinkomsterna i övrigt.

NÖ har även detta år fått verka med Herrens välsignelse och under hans beskydd. Detta är vi tacksamma för och vill tacka för alla små och stora gåvor. Det förtroende vi har hos våra givare är oerhört betydelsefullt för vårt arbete. Även i fortsättningen önskar vi få tjäna Herren och åtnjuta våra understödjares förtroende genom gåvor och förböner.

NORDISK ÖSTMISSION

Resultaträkning 2018

Kurs SEK/EUR: 10,23740

Inkomster:

Gåvor	422 732,04 kr
Kollekter	95 096,00 kr
Gåvor Ukraina	2 300,00 kr
Testamenten	818 541,90 kr
Sykretsgåvor	34 167,00 kr
Gåvor Östeuropa (t.ex. Aluksne)	5 300,00 kr
Räntor och utdelningar	97 086,36 kr
Egen- och återbetalda resekostnader	90 363,40 kr
Summa inkomster	1 565 586,70 kr

Utgifter:

Porto: tidning, frimärken, bank m.m.	74 548,70 kr
Avlöning: Slovakien, Ukraina, Ryssland	185 950,19 kr
Resor, till och från öst, även till kurser	236 316,66 kr
Radiomission, Iran och Polen	132 776,07 kr
Bibelspridning	114 090,76 kr
Missionslitteratur	76 372,16 kr
Trycksaker (tidning och kuvert)	71 270,00 kr
Omkostnader	20 030,10 kr
Diverse	600,00 kr
Corpus Christi (läger)	65 519,36 kr
Ukraina	264 812,59 kr
Litauen	52 143,00 kr
Vitryssland	17 343,36 kr
Ryssland	4 094,96 kr
Slovakien	36 879,85 kr
Lettland	180 153,90 kr
Rumänien	37 274,00 kr
Moldavien	25 000,00 kr

Summa utgifter **1 595 175,66 kr**

Inkomster: 1 565 586,70 kr

Utgifter: -1 595 175,66 kr

Valutaväxling -3 968,73 kr

Årets resultat **-33 557,69 kr**

Kommentarer till bokslutet: Nettoutgifter för resor blir 145.953,26. Församlingsresans till Karelen utgifter täcktes nämligen i princip av inbetalningar av deltagarna. Corpus Christi läger: förutom den egna siffran tillkommer 25.461,38 under resor.

NORDISK ÖSTMISSION

Kapitalräkning 2018

Kurs SEK/EUR: 10,2374

	2018-01-01	2018-12-31	Skillnad
S E B	17 069,22 kr	47 080,42 kr	30 011,20 kr
Skandiabanken	120 597,45 kr	352 845,34 kr	232 247,89 kr
Handelsbanken	982 318,75 kr	933 114,75 kr	-49 204,00 kr
Sparbanken Alingsås	550 697,00 kr	538 641,95 kr	-12 055,05 kr
dito, sparkonto	0,88 kr	751 141,51 kr	751 140,63 kr
Kontanter	0,00 kr	338,00 kr	338,00 kr
Nordea, Plusgiro	277 241,33 kr	217 556,67 kr	-59 684,66 kr
Nordea bankkonto	500,00 kr	500,00 kr	0,00 kr
Summa bank & pg	1 948 424,63 kr	2 841 218,64 kr	892 794,01 kr
Skandiabanken, fasträntekonton	550 000,00 kr	100 000,00 kr	-450 000,00 kr
Sparbanken, fasträntekonto	750 000,00 kr	0,00 kr	-750 000,00 kr
Summa fasträntekonton	1 300 000,00 kr	100 000,00 kr	-1 200 000,00 kr
Fordran på Karki	65 522,00 kr	0,00 kr	-65 522,00 kr
Insamlingsskuld Lettland	-100,00 kr	0,00 kr	100,00 kr
Summa fordringar och skulder	65 422,00 kr	0,00 kr	-65 422,00 kr
Aktier och fonder	2 687 310,93 kr	2 993 038,12 kr	305 727,19 kr
Summa kronor	6 001 157,56 kr	5 934 256,76 kr	-66 900,80 kr
Kassa	50,00 €	50,00 €	0,00 €
Deutsche Postbank, Giro	7 196,84 €	10 452,95 €	3 256,11 €
Deutsche Postbank, Festgeld	12 188,62 €	12 189,50 €	0,88 €
Summa euro	19 435,46 €	22 692,45 €	3 256,99 €
Euro i kronor	198 968,58 kr	232 311,69 kr	33 343,11 kr
EUR & SEK	6 200 126,14 kr	6 166 568,45 kr	-33 557,69 kr

Anmärkning:

NÖ har 19 olika slags aktier och andelar i 16 fonder. Dessa härstammar från arv vi fått.

Från Runö till världens ände

Kyrka är ett ord som vi använder i flera betydelser. Med det avses alla de som tillhör Jesus Kristus, och som därför har honom som huvud. Det är också ett hus som skulle vara ett Guds hus där man lyssnar till Guds Ord, där sakramenten utskiftas, där man tar emot Guds gåvor och får tillfälle att frambara tack och lovsång. Vidare betyder kyrka ett samfund, vilket människor tillhör, och är då närmast en synonym till ordet församling. Dessa olika betydelser tycks förekomma i många tungomål. Ser vi ut över vår världsdel, från Gibraltar till Ural, finns det många språk, och i dessa språk finns ett ord för just ”kyrka”. Det synes mig som de flesta språk har hämtat detta ord ifrån det grekiska språket. Därför skulle man kunna indela dem i tre grupper:

1) De som använder ett ord som stryker under att kyrkan tillhör Herren; i Nordeuropa och de slaviska länderna. Ordet börjar på k, tje-ljud eller ts.

2) De som använder ett ord som stryker under att Herrens folk är de utkallade; de latinska språken. Där börjar ordet på e.

3) De som använder ett ord som stryker under att man samlas i den himmelske konungens sal, en sak

jag tycker mig ha funnit i Lettland, i Litauen och i Rumänien. Om det stämmer börjar ordet på b. Detta torde gälla ända till världens ände, åtminstone om man använder ett språk av europeiskt ursprung.

En kyrka har med andra ord gränser, och dessa utgörs inte bara av kyrkobyggnadens väggar. Inte heller stämmer dessa gränser alltid överens med gränser för språk, stater, folk och kulturer. Ett exempel är kyrkan på Runö. Den har varit av den augsburgska bekännelsen sedan reformationstiden, men språket har bytts från svenska till estniska. Kyrklig överhet har befunnit sig i Riga (så var det när man byggde den nya kyrkan 1912) och sedan i Tallinn. Exempel på språkliga, kulturella och andra skiljaktigheter kunde du hitta i vår artikel om artikularkyrkor i Slovakien i förra numret av NÖ-tidningen. Inom ett område där en monark eller en president styr kan församlingar av samma konfession höra till olika kyrkosamfund. Somliga samfund finns i flera stater, medan andra är knutna till en bestämd delstat eller ett bestämt land, t.ex. om det är en landskyrka, eller en som betjänas av drottningens präster. De ortodoxa kyrkorna är ofta nationella,

men inte alltid. Samfund med reformert eller liknande inriktning finns det ett otal av intill världens ände. Romersk-katolska kyrkan är i princip en under påven, även om det finns unierade kyrkor med en särställning, t.ex. den grekisk-katolska i Ukraina, eller kyrkor i Främre

Östern. Sådant här kan leda både till lärostrider och till strider som mer är föranlett av syndafördärvet eller makthunger. Lärostrider är nödvändiga när sanningen står på spel. Kyrkogemenskap är trots allt inte en helt självklar sak.

Anders Eliasson

Notis

NÖ understödjer sedan åtskilliga år radiomissionen på persiska i samarbete med Trans World Radio Canada. Radiomissionären Tony har besökt våra årsmöten 2008 och 2016. Hans hustru, Iris Annegret Aryan, f. Seemel, har hjälpt till på olika sätt i missionens tjänst, utöver de vanliga sysslorna i familj, arbete och

församling. Iris, som föddes i december 1958, dog i cancer i februari 2019. Både födelsen och dödsfallet ägde rum i den kanadensiska provinsen Brittiska Columbia. Annars bodde både hon och Tony (de gifte sig 1983) några år i Norge under 80-talet.

A.E.

Det finns många flitiga människor kring vårt transportlager i Solberga: pappershanterare, mottagare, sorterare, ansvariga och lastbilslastare. Ett stort tack för all denna frivilliga insats som förvaltar gåvorna i form av kläder m.m. Berndt Berntsson (1935-2019) var i många år en trofast leverantör av de nödvändiga bananlådorna. Foto från Elsie Alfredsson.

Gåvoredovisning

JANUARI 2019

Gåvor	53.450:00
Kollekter	12.843:00
Arv	1.901:20
Summa	68.194:20

Kollekter januari 2019

Kyrkliga förbundet, Växjö 2853,
Örgryte pastorat 5528,
Hästveda ev.luth. missionsförening
2350,
Älekulla 592,
Torestorp 863,
Jonakapellet, Österåker 237,
Gamla Hjälmseryd 420.

Begravningar januari 2019:

Sven Erik Tellestam, Kungälv,
Ingegerd Holm, Färgelanda,
minnesgåvor genom
Gällivare-Malmbergets pastorat,
Kerstin Persson, Torslanda.

Hyllningar januari 2019:

Sigrid Olausson, Bäve (100 år),
Bertil Brattgård, Norum,
Lars G Gunnarsson, Norum.

FEBRUARI 2019

Gåvor	25.848:70
Kollekter	5.677:00
Summa	31.525:70

Kollekter februari 2019

Immanuelförsamlingen i Tuve 5241,
Öxabäck 436.

Begravningar februari 2019

Karl Gustav Johansson, Torsby,
Älvsyssel,
Tauno Kela, Färgelanda.

Hyllningar februari 2019:

Brita Bohlin, Uddevalla

NORDISK ÖSTMISSION

MARS 2019

Gåvor	57.065:00
Arv	1.425.713:50
Kollekter	6.518:00
Summa	1.489.296:50

Kollekter mars 2019:

Skaftö och Lyse 1252,
Uddevalla 510,
Sätilla pastorat 456,
Västra Marks förs 2120,
Örgryte pastorat 2180.

Begravningar mars 2019:

Ingrid Johansson, Moheda,
Anders Salomonsson,
Gertrud Gustavsson, Färgelanda,
Roland Karlsson, Resteröd,
Lennart Breittfeld, Landa,
Ingvar Flink, Lammhult
(Aneboda),
Gottfrid Andersson, Örby-Skene.

Hyllningar mars 2019:

Lars Vimbedal, Krokstad.

Arv första kvartalet 2019:

Ella Svegelius, Uddevalla
(slutredovisning),
Brita Gustavsson, Flöby.

Sykretsar första kvartalet 2019:

Sätilla 2838:70,
Götteryd 2000,
Ödsmål 1500,
Grönahög 1000,
Brålanda 3000,
Halltorp-Voxtorp 2000.

Övriga upplysningar lämnas av kassören

Om du gör överföring (inte giring) till vårt plusgiro syns normalt inte ditt namn som betalare (undantag finns). Om du inte har anmält dig till kassören kan det vara bra att höra av sig till honom, så att ditt namn inte gallras ur prenumerantregistret. Detsamma gäller om *alla* dina gåvor sänds anonymt. Några av våra givare har fast överföring till något av våra andra bankkonton, av typen ”sparavdrag”. Dessa gåvor är vi tacksamma för, och dessa överföringar har givarna anmält hos kassören.

Sudertredingen

Lettland och Litauen är två av de tre baltiska länderna, länder som bekant har ett stycke kust vid Östersjön. I dessa länder finns det lutherska kyrkor, som NÖ samarbetar med. I Östersjön ligger också Visby stift (Gotland), som har tre kontrakt, Nordertredingen, Medeltredingen och Sudertredingen. Medeltredingen har fått vara överskriften ett par gånger på den här platsen i tidningen, när vi skrivit något om Lettland. Nu är det dags för Sudertredingen att spela den rollen eftersom en hel del av innehållet i vår tidning handlar om Litauen, det sydligaste av de baltiska länderna. Du kan i flera artiklar läsa om besöket av vår litauiske gäst på årsmötet.

I övrigt finner man sedvanliga årsrapporter för 2018. Beträktelsen i detta nummer har en ovanlig historia. Den som vi bett skriva, fick hjälp från annat håll (jfr. Est. 4:14) med att tillhandahålla en betraktelse.

I vår tidning kan du läsa om NÖ:s arbete. Den är också kontakten med våra givare. Tack för alla gåvor, även gåvor som kommit i samband med födelsedagar och begravningar! Det är lätt att komma in i vårt prenumerantregister, men vi dröjer med att gallra människor som inte har givit på länge. Men gallring sker, varför det är bra att ge en gåva minst en gång om året!

Anders Eliasson

Adressändringar och liknande ärenden meddelas kassören! Nordisk Östmission, Fagerliden 6, 451 93 Uddevalla

Nordisk Östmission har enligt sina stadgar målsättningen ”att verka för evangelii spridande bland i första hand östeuropeiska men i mån av ekonomi och övriga resurser också bland asiatiska folk”. Nordisk Östmission deltar också i mån av möjlighet i ”materiell hjälpverksamhet bland ovanstående folk”.

Tidningen Nordisk Östmission utkommer med fyra nummer per år, i mars, juni, september och december. **Adressändringar och andra registerärenden meddelas kassören!**

Ordförande: Martin Wihlborg, Torsgatan 36, 431 38 Mölndal. Tel. 072-244 33 25,
e-post: pmartin.wihlborg@gmail.com

Kassör: Anders Eliasson, Fagerliden 6, 451 93 Uddevalla. Tel. 0522-64 21 86 dagtid,
Tel. 0522-66 42 00 kvällstid.

Ansvarig utgivare: Simeon Appell, Åboda 14, 342 62 Moheda.

Mob. 073-947 11 51, e-post: simeonappell@hotmail.com

I redaktionen: Appell, Eliasson.

Hemsida: www.nordiskostmission.se

Vid insättning av minst 50:- på plusgiro 42 20 57-0 eller bankgiro 484-5350 får Ni vårt missionsblad 4 ggr om året.

ISSN 0345-8571